

Khotbah Jum'at

18 Juni 2010

Vol. IV, Nomor 08, 15 Ikha 1389 HS/Oktober 2010

Diterbitkan oleh Sekretariat Pengurus Besar Jemaat Ahmadiyah Indonesia
Badan Hukum Penetapan Menteri Kehakiman RI No. JA/5/23/13 tgl. 13 Maret 1953

Pelindung & Penasehat:
Amir Jemaat Ahmadiyah Indonesia

Penanggung Jawab:
Sekretaris Umum PB

Alih Bahasa:
Mln. Qamaruddin Shd

Editor:
Mln. Dildaar Ahmad Dartono

Penyunting
C. Sofyan Nurzaman

Desain Cover & type setting:
Dildaar Ahmad

DAFTAR ISI

• Judul Khotbah Jum'at: <i>Riwayat Hidup Syuhada Lahore (2)</i>	• 3-35
• Khotbah II	• 36

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Khotbah Jum'at

Sayyidina Amirul Mu'minin

Hadhrat Mirza Masroor Ahmad

Khalifatul Masih al-Khaamis *ayyadahullohu ta'ala binashrihil 'aziiz*¹

tanggal 18 Ihsan 1389 HS/Juni 2010

di Masjid Baitul Futuh, London-UK

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (١) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٢) الرَّحْمَنُ الرَّحِيمِ
(٣) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (٤) إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (٥) اهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ (٦) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
الضَّالِّينَ (٧)

Pembahasan mengenai para syuhada Lahore masih berlanjut dan saya akan menyampaikan beberapa syuhada yang lainnya lagi di dalam silsilah ini.

23. Mukaram Abdul Rasyid Malik Sahib, beliau adalah putra Abdul Hamid Malik Sahib. Beliau tinggal di kota Lalahmusa. Kakek beliau Hadhrat Maulwi Mehr Din Sahib^{r.a.} termasuk dalam 313 sahabat Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.}. Umur beliau (alm) ketika disyahidkan 64 tahun, dengan karunia Allah Ta'ala beliau adalah seorang mushi. Beliau merupakan pengurus Majlis Ansharullah, menjabat sebagai sekretaris Ta'limul Quran dan Al-Wasiyat. Beliau disyahidkan di mesjid Darudz

¹ Semoga Allah *Ta'ala* menolongnya dengan kekuatan-Nya yang agung

Dzikir. Biasanya beliau melaksanakan shalat Jum'at di Kark House dan setelah beberapa lama beliau baru pergi ke Darudz Dzikir. Semoga Allah Ta'ala memberikan kemuliaan kepada beliau. Sebelum pergi shalat Jum'at, beliau mengatakan kepada istrinya, "Hadhrat Mushlih Mau'ud^{r.a.} telah bersabda: 'Hendaknya sesekali shalat Jum'at di masjid besar.' Oleh karena itu hari ini saya akan pergi ke Darudz Dzikir." Beliau (alm) sambil duduk di kursi di ruang utama menelpon ke rumahnya mengatakan, "Kaki saya luka terkena tembakan." Istrinya mengatakan, "Ketika sedang berbicara dengan beliau (suaminya) terdengar suara-suara tembakan dari jauh. Telepon beliau (alm) yang dipinjam dari seseorang, tidak terdengar lagi, sehingga komunikasi pun terputus." Istrinya juga menerangkan dengan begitu sabar dan berghairat. Semoga keridhaan Allah Ta'ala berkehendak atas kesyahidan beliau. Allah Ta'ala merupakan Penolong dan Pelindung yang sempurna bagi Jemaat dan Dia telah menganugerahkan banyak kemajuan bagi Jemaat. Istri beliau juga seorang pegawai Lajnah. Istrinya mengatakan, "Beliau (suaminya) sebagai ayah yang sangat pengasih terhadap sesama manusia." Beliau memiliki tiga orang putri dan beliau tidak pernah menzahirkan bahwa beliau tidak punya anak laki-laki. Beliau sangat memperhatikan putri-putrinya dan senantiasa terdepan dalam memberikan pendidikan dunia dan agama. Beliau menaruh perhatian penuh kepada ketiga putrinya. Beliau mengasuh seorang gadis mubayyin baru yang datang untuk membantu pekerjaan rumah tangga dan beliau menyampaikan tabligh kepada gadis itu. Beliau mengasuhnya, membai'atkannya dan juga mengatur pernikahannya. Beliau memiliki tabiat sangat penyayang. Beliau merupakan seorang yang taat, sederhana, *muttaqi*, bersahabat dan senantiasa berdoa. Semoga Allah Ta'ala meninggikan derajat beliau.

24. **Mukaram Muhammad Rasyid Hasymi Sahib**, beliau adalah putra Mukaram Munir Syah Hasymi Sahib. Mukaram Syah Din Hasymi Sahib^{r.a.} adalah cicit dari seorang sahabat Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.}. Ayah beliau Mukaram Muhammad Munir Syah Hasymi Sahib adalah

seorang kepala kantor pos di Abotabad. Rumah beliau dibakar oleh para penentang Jemaat pada kerusuhan tahun 1974. Beliau (alm) bekerja di stasiun Radio Pesyawar Pakistan dan sebagai penulis di surat kabar. Beliau adalah penulis kolom di surat kabar “Nawa-e-Waqt”. Umur beliau sewaktu disyahidkan 78 tahun. Beliau adalah pengurus Majelis Ansharullah. Selama 16 tahun beliau juga menjadi *sadr halqah*, dengan karunia Allah Ta’ala beliau merupakan seorang anggota mushi. Beliau juga disyahidkan di Darudz Dzikr Lahore. Tiga luka tembakan mengenai beliau. Beliau merupakan orang yang sangat penyayang dan memiliki sifat yang lembut. Beliau bersemangat dalam pengkhidmatan terhadap agama dan beliau juga mendorong anak istrinya untuk berkhidmat. Beliau menelpon *sadr* Syumali Chauni pada hari Jum’at, “Pada saya ada sebuah amanat Jemaat. Uang ini adalah uang yang diperoleh dari hasil keuntungan simpanan kaum. Kemarilah dan ambil uang ini.” Pada waktu beliau disyahidkan uang tersebut masih ada di dalam sakunya dan uangnya juga ikut bolong. Beliau adalah seorang yang sangat disiplin waktu dalam setiap pekerjaan. Di sana, di Lahore, beliau bermaksud mengusulkan seseorang sebagai ketua kelompok. Namun rencana ini tidak mendapat izin. Beliau sendirian merancang sepanjang malam dengan pensil untuk mendapatkan persetujuan. Ghair Ahmadi juga sangat menghormati beliau. Semua orang di daerah itu datang ke rumah beliau mengucapkan belasungkawa. Beliau sangat gagah berani. Semoga Allah Ta’ala meninggikan derajat beliau. *Halqah* beliau berjalan sangat baik sebagai sebuah Jemaat. Ataul Qadir Tagir Sahib menulis sepucuk surat kepada saya tentang beliau. Dia mengatakan bahwa beliau merupakan orang yang bersahabat dan suka melayani tamu. Beliau senantiasa ikut dalam pembacaan Al-Qur-an dan syair. Beliau sulit berjalan akibat ada kelemahan kesehatan. Tetapi beliau selalu siap setiap waktu untuk pekerjaan Jemaat sesuai kemampuannya. Beliau memiliki kecintaan kepada Khilafat dan beliau senantiasa ikut ambil bagian dalam setiap program Jemaat.

25. **Mukaram Muzafar Ahmad Sahib**, beliau adalah putra dari almarhum Darwesey Maulana Ibrahim Sahib Qadian. Mertua beliau,

Hadhrat Mia A'lim Din Sahib^{r.a.} merupakan sahabat Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.}. Ayah beliau mendapat kehormatan menjadi guru putra-putra Hadhrat Mushlih Mau'ud^{r.a.} dan sebagai Nazir Ishlah wa Irsyad di Qadian. Beliau (alm) adalah imam shalat di halqahnya. Hingga waktu yang lama beliau menjabat sebagai sekretaris maal di Majlis Dharmapura. Beliau disyahidkan pada waktu usia 73 tahun dan disyahidkan di Darudz Dzikr. Beliau melaksanakan shalat secara dawam di Darudz Dzikr. Pukul 11 siang beliau keluar dari rumah untuk melaksanakan shalat Jum'at. Putranya pun pergi ke masjid Baitun Nur, Model Town untuk shalat Jum'at. Baru pukul 6 sore diketahui bahwa Muzafar Sahib telah disyahidkan. Di sana jenazah beliau ditemukan di kamar mayat. Beliau terkena 5 luka tembakan. Orang-orang yang dekat beliau melihat beliau dalam keadaan luka. Mereka mengatakan bahwa beliau sendiri tengah sibuk membaca shalawat dan juga menganjurkan kepada yang lain untuk membaca shalawat dan istighfar. Istri beliau menjelaskan bahwa Muzafar Sahib sudah terbiasa melaksanakan shalat tahajud sejak kecil, tidak pernah meninggalkan shalat tahajud. Beliau pun senantiasa menganjurkan shalat tahajud kepada anak-anaknya. Beliau biasa membaca Al-Qur-an dengan suara keras. Bahkan beliau biasa menilawatkan Al-Qur-an setelah shalat lima waktu. Sebelumnya juga beliau biasa melakukan puasa beberapa hari. Setelah beberapa hari itu beliau sedang melakukan puasa. Kepada setiap orang beliau mengatakan, "Doakanlah untuk saya agar akhir hidup saya yang baik." Beliau senantiasa memenuhi semua tanggung jawab di rumahnya. Beliau tidak pernah berkata dusta dan tidak dapat mentolerir dusta. Allah Ta'ala telah memberikan derajat syahid kepada beliau dan yang selalu beliau katakan supaya berdoa bagi sesuatu. Semoga Allah Ta'ala membalas akhir kehidupan beliau dengan karunia-Nya secara pantas. Putri sulung beliau di Qadian yang merupakan istri Nazir Sahib juga menulis bahwa beliau memiliki hubungan seperti halnya persahabatan dengan menantunya dan beliau (alm) juga sangat baik kepada saudara-saudarinya. Anak tertua beliau menceritakan tentang, "Anak ibu saya yang tinggal di Rabwah, mengatakan bahwa ketika beliau (ayahnya)

berkunjung ke rumahnya, maka sedemikian rupa [terkesan] kedua kunjungan tersebut, yakni ketika tengah berlangsung janji Khilafat di MTA, maka beliau (ayahnya) berdiri tegak kemudian menyuarakan janji Khilafat dengan suara keras.” Sepertinya di kamar tidak ada orang lain yang hadir dan hanya beliau saja yang tengah mengucapkan janji Khilafat. Pada tahun 1980 beliau juga berkesempatan melaksanakan ibadah haji.

26. **Mukaram Mia Mubasyir Ahmad Sahib**, beliau putra dari Mukaram Mia Barkat Ali Sahib. Ayah Mia Barkat Sahib bai'at pada tahun 1928 dan kemudian termasuk dalam 5.000 Mujahidin Tahrik Jadid. Beliau dari keluarga Mia Nuruddin Sahib^{r.a.}, sahabat Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.}. Beliau (alm) adalah penduduk Khariya, Distrik Gujarat. Lalu beliau pindah ke Lahore pada tahun 2008. Sebelumnya beliau ini tinggal di Wazirabad. Beliau adalah seorang distributor coca-cola, bisnisnya berhenti saat kerusuhan tahun 1974. Orang-orang telah merampas semua barang-barangnya dan beliau menghadapi masalah yang cukup serius. Dalam kondisi demikian, sekali peristiwa beliau (alm) sedang dalam perjalanan dari Rabwah kembali ke Wazirabad setelah mengantar surat Jemaat ke Markaz, maka ketika sampai di Chiniot mereka (para penentang Jemaat) berusaha menurunkan beliau dari mobilnya, “Ada orang Mirzai, bunuh dia!” Akan tetapi walaupun demikian supirnya bisa melarikan mobil dan di sana tidak terjadi apa-apa. Kemudian juga ketika beliau sampai di Gujranwala para perusuh menyerang beliau. Walhasil, begitulah beliau selamat sampai ke rumahnya pada tengah malam. Keadaan pada hari-hari itu kondisinya tidak baik bagi orang-orang yang datang untuk berkomunikasi dengan Markaz. Mereka yang datang ke Markaz, harus siap memberikan pengorbanan besar. Namun demikian beliau setiap saat bersedia untuk melakukan pengorbanan-pengorbanan. Kemudian untuk yang kedua kali beliau memulai kembali bisnis distributor, yakni sebagai distributor coca-cola. Ketika beliau sedang mengerjakan botol-botol, maka beberapa rekan-rekannya (non Ahmadi) datang kemudian mereka

memberikan saran ini, “Anda kan sangat terkenal dalam kejujuran. Ketika anda membagikan botol-botol, maka botol-botol anda tidak ada yang palsu, benar-benar barang asli.” Jadi sangat banyak botol palsu, juga bisnis barang-barang palsu di Pakistan. Di dalam setiap barang campur aduk yang palsu dan asli, maka mereka menyampaikan usul kepada beliau (alm), “Anda sudah terkenal, jadi setiap krat botol yang anda kirim, masukan dua botol palsu di dalamnya.” Atas saran itu beliau tidak ambil peduli dan tidak mau melakukan korupsi. Akan tetapi beliau tidak pernah peduli terhadap perkataan mereka dan tidak pernah terpikir seperti itu. Kepada orang yang datang memberi saran pun beliau memperlakukan mereka sebagai tamu besar. Dan pada waktu itu beliau berbicara dengan sangat lembut. Yakni, “Kalian datang ke tempat yang salah.” Beliau terpilih menjadi Amir Jemaat Wazirabad selama 6 tahun. Putra beliau Qomar Ahmad Sahib adalah seorang murabbi (muballigh) Jemaat yang sekarang bertugas di Benin. Umur beliau ketika disyahidkan berusia 65 tahun. Beliau adalah anggota mushi dan beliau disyahidkan di mesjid Darudz Dzikr. Ketika terjadi penyerangan, maka beliau terbaring di tempatnya dan setelah serangan granat meledak di dekat mihrab, maka beliau terluka. Granat melayang dengan tiba-tiba melukai bagian leher dan cukup serius. Kemudian beliau menelpon kemenakannya, “Nak, saya terluka parah dan juga terkena 5-6 peluru di tubuh saya.” Beliau merupakan orang yang sangat lembut hatinya, baik terhadap orang miskin dan orang yang bertawakal, penyayang dan mencintai setiap orang serta selalu mendoakan manusia. Jika mengetahui ada orang yang kesusahan, maka beliau langsung mulai berdoa. Istrinya mengatakan, “Hubungan saya dengan beliau (suaminya) sampai 39 tahun. Tidak pernah beliau (alm) mengatakan ‘uh’ kepada saya dan juga tidak pernah menghardik anak-anak. Jika saya mengatakan sesuatu. Maka beliau hanya mengatakan, ‘Berdoalah!’ Saya juga berdoa untuk mereka dan kepada anak-anak pun sangat mencintainya. Beliau melarang dan tidak menyukai ghibat (gunjingan) macam apa pun di rumah. Dan jika mulai ada perbincangan, maka segera beliau menghentikannya.” Pemilik penginapan di Gujranwala yang merupakan

ghair Ahmadi, dia mengatakan tentang beliau, “Ini merupakan keuntungan bagi saya bahwa penyewa penginapannya adalah Mia Mubasyir Sahib dan saya berdoa semoga Allah Ta’ala menjadikan anak-anak saya insan seperti beliau dan beliau juga memberikan tarbiyat kepada anak-anak saya.” Di Karwabar ketika waktu makan tiba, maka orang yang membantu beliau - pembantunya, beliau sangat memperhatikan makanan mereka. Beliau biasa melakukan tabligh. Istrinya mengatakan, “Kebanyakan beliau mengucapkan kalimat ini bahwa ‘saya merupakan insan yang tidak layak. Semoga Allah Ta’ala memberikan kepada saya nomor 33’.” Akan tetapi Allah Ta’ala dengan karunia-Nya telah memberikan nilai 100, kemudian memberikan derajat syahid kepada beliau.

27. **Fida Hussain Sahib**, beliau adalah putra Bahadur Khan Sahib. Beliau berasal dari Kharian, Distrik Gujarat dan dilahirkan di sana. Kira-kira ketika umur beliau 4 tahun, selang satu bulan orang tuanya wafat. Mia Mubasyir Ahmad Sahib yang sebelumnya disebutkan adalah saudara sepupunya. Dikarenakan orangtuanya sudah wafat sejak beliau masih anak-anak, maka beliau (alm) tinggal di bawah asuhan Mia Mubasyir Ahmad Sahib. Beliau masih belum menikah. Umur beliau ketika disyahidkan berusia 69 tahun dan beliau meraih derajat syahid di Darudz Dzikr. Beliau punya sajadah kecil, biasanya pada hari Jum’at beliau tampak duduk di kursi di teras luar mesjid. Akan tetapi pada hari peristiwa itu, beliau duduk di kursi di ruangan utama. Ketika teroris menembakkan peluru-peluru itu, maka beliau terkena kira-kira 35 tembakan peluru dan pada waktu itu beliau syahid. Semoga Allah Ta’ala meninggikan derajat beliau.

28. **Khawar Ayyub Sahib**, beliau adalah putra Muhammad Ayyub Khan Sahib. Keluarga beliau berasal dari Gilgit, tetapi beliau lahir di Behra, distrik Sarghoda. Setelah meraih pendidikan hingga kelas ke-10, beliau pindah ke Lahore. Pada tahun 1978, beliau mulai bekerja sebagai pegawai di Wapda. Waktu itu beliau tengah bekerja sebagai akuntan dan

panitia budget. Beliau melakukan bai'at ke dalam Ahmadiyah pada tahun 1984. Umur beliau ketika disyahidkan pada usia 50 tahun. Dengan karunia Allah Ta'ala, beliau merupakan anggota mushi. Beliau juga berkhidmat sebagai sekretaris Waqaf-e-Nou dan muhasib. Beliau juga mantan Sadr Majlis Ansharullah. Beliau disyahidkan di Darudz Dzikr. Satu saat beliau melaksanakan shalat Jum'at di Darudz Dzikr. Pada hari kejadian itu pun, beliau senantiasa pergi untuk melaksanakan shalat Jum'at dan duduk di ruang utama. Dua tembakan peluru mengenai beliau, satu peluru mengenai jantung dan satu peluru lagi mengenai lututnya. Beliau menelepon ke rumah kira-kira jam 14.15 siang, "Teroris telah datang di samping tangan beliau, kalian berdoalah." Kemudian istrinya menghubungi beliau. Komunikasi yang ketiga kalinya, maka beliau hanya berkata, "Sudah cukup semua berdoalah!" Setelah itu beliau syahid. Istrinya mengatakan, "Beliau adalah orang yang sangat baik dan pandai mengatur organisasi. Beliau begitu cinta terhadap tarbiyat anak-anak. Beliau orang yang memenuhi hak-hak hamba Allah. Beliau patuh dan tulus kepada Khilafat." Tentang Khawar Ayyub Sahib, Ilyas Khan Sahib menulis bahwa 'pada tahun 1980 Khawar Ayub Sahib setelah bekerja di Wapda beliau datang ke rumah kami di Rahmanpura sebelum pindah dari Behra ke Sarghoda. Di rumah kami tinggal seorang non Ahmadi'. Ilyas Khan Sahib mengatakan bahwa 'tarbiyat kami sesuai dengan ajaran Ahmadi, maka Khawar Ayyub Sahib juga sudah menjadi satu bagian rumah tangga kami'. Namun beliau bukan seorang Ahmadi. Seringkali beliau berkeberatan setelah mendengar ajaran Ahmadiyah yang para mullah (ulama) katakan. Mereka sedang melakukannya hingga saat ini. Kami mendorong beliau supaya bertanyalah! Sebab beliau (alm) sangat sering bertanya. Suatu hari seorang mubaligh Jemaat kita, Barkatullah Sahib menyelenggarakan majlis soal jawab yang dihadiri beliau (alm). Dikarenakan beliau terkenal banyak bertanya, maka murabi sahib berbicara kepada beliau, "Khawar sahib bertanyalah!" Maka beliau menjawab, "Sekarang saya tidak ada pertanyaan lagi." Dan kemudian beberapa waktu setelah itu beliau melakukan bai'at. Keluarganya mengatakan kepadanya, "Kami sudah

mengatakan kepada beliau (alm) supaya berpikirlah [dulu].” Namun beliau mengatakan kepada kami ‘ini sudah diputuskan’. Jika kalian tidak akan mengambil baiat saya, maka saya akan menulis surat kepada Hudhur (Hazrat Khalifatul Masih) bahwa ‘baiat saya ini tidak diambil’. Dan setelah melakukan bai’at, dengan karunia Allah Ta’ala, beliau mendapat kemajuan besar dalam keruhanian dan kebaikan.

29. **Mukaram Syeikh Muhammad Yunus Sahib**, beliau adalah putra Mukaram Syeikh Jamil Ahmad Sahib. Pada tahun 1947 Syeikh Yunus Sahib (alm) dilahirkan di Amarwah (India). Tahun 1950 beliau pindah ke Qadian dan pindah lagi ke Rabwah pada tahun 1955. Ayah beliau Syeikh Jamil Ahmad Sahib bergabung ke dalam Jemaat setelah bai’at di zaman Khalifah ke-2, Hadhrat Mushlih Mau’ud^{r.a.} dan beliau termasuk dari antara Darwesyi Qadian. Beliau (alm) menyelesaikan sekolah SLTA di Rabwah. Setelah itu beliau menjadi pegawai Sadr Anjuman Ahmadiyah dan pensiun pada tahun 2007. Kemudian beliau pindah ke Lahore, tinggal bersama anaknya. Beliau berkhidmat sebagai sekretaris islah wa irsyad dan da’wat ilallah. Umur beliau 63 tahun saat disyahidkan di Baitun Nur, Model Town. Dengan karunia Allah Ta’ala, beliau adalah anggota mushi. Kebiasaan beliau lebih cepat pergi ke masjid untuk shalat Jum’at dan hari itu pun beliau tiba jam 11.00 di Baitun Nur untuk shalat Jum’at serta duduk di shaf pertama. Anaknya juga bersama beliau, namun ia berada di ruangan lain. Dari antara semua yang berada di shaf pertama kelihatannya beliau yang pertama terluka. Kepala dan dada beliau terkena tembakan peluru. Akibat ledakan granat, iga beliau pun terluka, karena itulah beliau syahid. Syeikh Sahib telah melihat dalam sebuah mimpi bahwa di Rabwah terdapat sebuah jalan yang sangat indah atau hamparan permadani yang indah dan para Khalifah duduk di atas kursi-kursi yang besar. Hadhrat Masih Mau’ud^{a.s.} duduk di kursi yang paling atas dari antara semua dan beliau mengatakan, “Saya pun (yakni Syeikh Sahib sendiri) duduk berdekatan.” Keluarganya menceritakan bahwa beliau sangat mengabdikan pada Khilafat. Beliau disiplin melaksanakan shalat lima waktu walaupun beliau sakit

jantung. Beliau senantiasa pergi melaksanakan shalat di mesjid dalam keadaan cuaca panas dan dingin sekali pun. Ketika beliau mengucapkan 'Alhamdulillah' pada kesempatan suatu rasa syukur, maka serta merta air matanya berlinang. Beliau sangat bertawakal kepada Allah Ta'ala. Beliau mengatakan bahwa suatu pekerjaan secara zahir tidaklah mungkin, namun dengan karunia Allah Ta'ala bisa menjadi mungkin. Beliau teratur melakukan shalat tahajjud. Beliau juga selalu memikirkan keperluan orang lain, yang mana beliau juga senantiasa menolong. Beliau menjalani kehidupan secara sederhana. Beliau ikut pertandingan menulis berbagai karangan dan meraih posisi yang terkemuka. Beliau ikut terlibat dalam da'wat ilallah (tabligh). Istrinya mengatakan bahwa di dekat Daur (sebuah kampung dekat Rabwah) beliau (suaminya) dengan istrinya melakukan da'wat Ilallah dalam berbagai kesempatan selama kira-kira 6-7 tahun dan juga mengajar kelas Al-Qur-an Majid. Kemudian para penentang mulai menghentikan pekerjaan tersebut. Akan tetapi walaupun begitu Allah Ta'ala telah menganugerahkan juga buahnya kepada beliau (alm).

30. **Mukaram Mas'ud Ahmad Bhatti Sahib**, beliau adalah putra Ahmad Din Bhatti Sahib. Nenek moyangnya berasal dari Distrik Kusoor. Kakek beliau Mukaram Jamaluddin Sahib bai'at pada tahun 1911-1912. Keluarga ini pindah ke Lahore pada tahun 1975. Beliau bersama ayahnya bekerja sebagai kontraktor. Beliau meraih pendidikan sampai SLTA. Beliau adalah anggota Khuddamul Ahmadiyah dan sangat pemberani. Dua saudaranya yang lain juga ikut bekerja dengannya. Satu saudaranya yang lain, Mukaram Muhammad Ahmad Sahib merupakan Sadr Jemaat Hadyarah di daerah Lahore. Beliau meraih syahid di Darudz Dzikr. Umur beliau adalah 33 tahun. Ketika beliau melaksanakan *shalat sunnah* sebelum shalat Jum'at di Masjid Darudz Dzikr, serangan mulai terjadi. Setelah mengucapkan salam, beliau (alm) melepaskan rompinya kemudian membalut luka seorang anak laki-laki yang terluka bersama beliau dan beliau terus menghiburnya. Setelah itu dengan memperlihatkan keberaniannya, beliau menangkap seorang teroris dan

berhasil melumpuhkannya. Namun pada waktu itu teroris yang lainnya menembaki beliau dan beliau disyahidkan.

31. **Mukaram Haji Muhammad Akram Choudry Wirk Sahib**, beliau adalah putera Mukaram Choudry Allah Ditta Wirk Sahib. Nenek moyangnya berasal dari Distrik Shaikupura. Nenek moyang beliau bai'at di zaman Hadhrat Masih Mau'ud^{as.}. Kemudian keluarga ini pindah ke kota Alipur, di sanalah beliau dilahirkan. Pendidikan beliau sampai ke SLTA. Pada tahun 1950 keluarga ini pindah ke Lahore. Beliau bekerja dalam berbagai jabatan. Beliau pensiun pada tahun 1966. Dalam kurun waktu yang cukup lama beliau menjabat sebagai Zaim Ansharullah. Pada waktu syahid jabatan beliau adalah sekretaris Ta'lim dan Naib Sadr halqah (kelompok) dan umur beliau 74 tahun. Beliau disyahidkan di Darudz Dzikr. Beliau duduk di mesjid pada shaf keempat. Di sanalah beliau disyahidkan oleh serangan para teroris. Orang tua beliau menyerahkan rumah nenek moyangnya sebagai hadiah kepada Jemaat yang sampai sekarang merupakan rumah tinggal *murabbi*. Orang tua beliau dalam waktu yang cukup lama menjadi Sadr Jemaat. Keluarganya menceritakan bahwa beliau (alm) seorang yang sangat keras bekerja. Walaupun sudah lanjut usia, beliau suka membantu anggota keluarga dan anak-anak kecil. Beliau merupakan insan yang sangat bersih.

32. **Mukaram Mia Laiq Ahmad Sahib**, beliau adalah putera Mukaram Mia Syafiq Ahmad Sahib. Nenek moyang beliau berasal dari Anbala. Nenek moyang beliau Mukaram Baabu Abdul Rahman Sahib adalah orang kaya di Anbala. Setelah pemisahan (India-Pakistan) keluarga ini hijrah ke Lahore. Di Anbala inilah beliau dilahirkan. Beliau memperoleh pendidikan dasar di Lahore. Pada waktu disyahidkan umur beliau adalah 66 tahun. Beliau mendapat taufik tengah berkhidmat sebagai sekretaris Isya'at di *Halqah Canal Park*. Beliau disyahidkan di masjid Darudz Dzikr. Beliau duduk di atas kursi di shaf ketiga di ruangan utama. Para teroris menyerang hingga beliau luka parah. Sampai 3 jam tidak ada yang bisa keluar dari sana. Pada waktu itu beliau

terluka parah. Yakni dengan menggunakan ambulan beliau dibawa pergi ke rumah sakit. Di perjalanan beliau menemui sang khalik-Nya yang hakiki. Di satu sisi, beliau ini adalah ahli listrik. Beliau memiliki tabiat sangat jujur, sederhana dan pendiam. Beliau tidak pernah menyakiti orang lain. Beliau suka menjalani *shalat tahajjud*. Beliau bergaul sangat baik dengan anak-anak di rumah. Semoga Allah Ta'ala meninggikan derajat beliau.

33. **Mirza Syabil Munir Sahib**, beliau adalah putera Mukaram Mirza Muhammad Munir Sahib. Buyut beliau adalah Hadhrat Ahmad Din Sahib^{r.a.}, merupakan sahabat Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.}. Ketika itu ayah beliau Mukaram Mirza Mahmud Munir Sahib memiliki bisnis *sound system* dan bisnis lainnya. Setelah beliau (alm) lulus BA, kemudian beliau mengambil gelar BBA. Umurnya ketika disyahidkan berusia 19 tahun. Beliau anggota Khuddamul Ahmadiyah yang aktif dan senantiasa mengatakan '*labbaik*' terhadap setiap seruan. Beliau disyahidkan di Masjid Jami Darudz Dzikr. Beliau bersama adiknya Syehzad Mu'nim Sahib tengah duduk setelah melaksanakan *shalat sunnah* di depan mihrab di ruang utama, lalu serangan tembakan mulai terjadi. Serangan pertama terjadi ke mihrab. Pada kejadian itu, beliau (alm) yang pertama kali keluar dari ruangan. Tidak lama setelah itu, beliau kembali ke dalam dan duduk di dekat pintu bersama adiknya. Beliau menelpon ke rumah dan berbicara juga dengan teman-temannya. Seketika itu dari arah menara, dari sebuah pintu, seorang teroris masuk ke dalam dan melakukan serangan tembakan. Di dalam cukup banyak orang yang disyahidkan. Beliau luka serius terkena tembakan pada waktu itu. Adiknya mengataka, "Saya berbicara kepada beliau (kakaknya). Namun tetap beliau diam, saya melihat cukup banyak keluar darah dari kakinya dan beliau (alm) mengatakan kepada saya bahwa 'luruskan kaki saya'. Saya membuka jasanya dan berusaha untuk membalut luka-lukanya. Namun tidak bisa dibalut, karena beliau mengatakan disini. Kira-kira setengah jam kemudian dalam kondisi demikian dan dalam waktu yang tidak lama beliau meraih kedudukan

syahid.” Adiknya mengatakan, “Ketika saya duduk bersamanya. Beliau (alm) memperlihatkan keteguhan hati yang besar, dalam keadaan demikian pun tidak ada keluhan apapun. Bahkan dari matanya mulai kelihatan gembira, ‘ayolah adiku, selamatkanlah dirimu dan duduklah agar benar-benar selamat’.” Seorang temannya - dia seorang pegawai, menulis, “Beliau (alm) di Khuddamul Ahmadiyah adalah seorang ketua *hizeb*. Dari beberapa bulan beliau bekerja dengan sangat bersemangat dan ikhlas. Dalam satu kesempatan saya datang ke rumah beliau (alm) jam 11.30 malam untuk meminjam buku *Haqiqatul Wahyi*. Waktu itu juga beliau langsung mengambil sepeda motor, kemudian keluar sambil mengendarainya dan pergi berkunjung ke rumah. Selain daripada itu, beliau juga biasa menyerahkan kendaraannya jika ada pekerjaan Jemaat. Ringkasnya, beliau adalah orang yang sangat lembut, sederhana dan tidak pernah menonjolkan diri.” Seorang teman beliau (alm) menulis, “Di dalam mimpi saya berjumpa dengan Syabil Munir. Saya mengatakan kepadanya, ‘kamu ada dimana?’ Maka ia menjawab kepada saya (diceritakan setelah disyahidkan) bahwa ‘saudaraku, saya ada di sini, kamu di mana?’ Kemudian beliau mengatakan kepada saya, ‘saudaraku saya di sini sangat bahagia. Kamu juga datanglah ke sini. Saya sendiri juga merasa senang.’ Kemudian penglihatan ini selesai.” Walaupun demikian Allah Ta’ala telah meninggikan derajat pemuda ini. Pemuda ini yang mengorbankan jiwanya mengingatkan kepada mereka untuk menyempurnakan janjinya bahwa kami bersedia berkorban di jalan Allah Ta’ala. Kalian jangan sampai tidak ingat terhadap janji kalian sebelumnya.

34. **Mukaram Malik Maqsd Sahib**, beliau adalah putra Mukaram S.A. Mahmud Sahib. Kakek beliau adalah berasal dari Batala. Orang tua Mukaram S.A. Mahmud Sahib adalah penasihat dari Pemimpin Pakistan Ayyub Khan. Begitu pula, nenek dari Hadhrat Malik Ali Bakhs Sahib^{r.a.} adalah sahabat Hadhrat Masih Mau’ud^{d.s.}. Beliau berasal dari Bhopal. Dari sejak muda ibu beliau adalah sahabat Hadhrat Masih Mau’ud^{d.s.}. Kakek dan nenek dari ibunya adalah sahabat Hadhrat Masih Mau’ud^{d.s.}.

Beliau (alm) dilahirkan di Bhopal. Bersama nenek beliau, Mukhtab BB Sahibah, beliau dibesarkan di Qadian. Beliau mendapatkan pendidikan di Ta'limul Islam College, sebelum ujian pertama beliau pindah ke Bhopal. Kemudian keluarganya pindah ke Lahore dan menetap di sana. Beliau berumur 80 tahun saat disyahidkan. Dengan karunia Allah Ta'ala, beliau seorang mushi dan di halqahnya beliau mendapat taufik untuk berkhidmat sebagai sekretaris Ta'lim, sekretaris Ta'limul Quran, Amin dan Auditor. Beliau disyahidkan di Baitudz Dzikr. Cucu beliau mengatakan bahwa beliau duduk di shaf kedua di ruangan utama mesjid. Pada saat penyerangan sambil mengamalkan petunjuk *murrabi/mubaligh*, beliau keluar menuju halaman dan cucunya melihat bahwa beliau terbaring kemudian sambil memasukkan jari-jarinya ke dalam telinganya. Akan tetapi saya (cucunya) tidak melihat suatu gerakan apapun pada diri beliau. Mungkin pada saat itu beliau telah syahid, dikarenakan cukup banyak luka tembakan. Keluarga beliau mengatakan bahwa beliau *dawwam* melaksanakan shalat lima waktu dan disiplin shalat tahajud dan membayar candah pada waktunya. Beliau senang bertabligh, mempelajari buku-buku Jemaat dan dawam mendengarkan khutbah-khutbah Hazrat Khalifah Waqt. Beliau dengan senang mendengar dan melihat program-program MTA. Beliau merupakan seorang ahli akuntansi. Diceritakan, satu peristiwa bahwa semasa kecil di Qadian ada pertandingan di antara semua orang, siapa yang pertama kali datang ke masjid pada waktu shalat subuh. Padahal pada waktu itu usia beliau masih sangat kanak-kanak. Satu dari anak beliau adalah Tasim Maqsud Sahib, seorang ahli hukum dan kemudian bekerja sebagai *waqaf zindegi*, sekarang sedang bekerja di Rabwah.

35. **Mukaram Choudry Muhammad Ahmad Sahib**, beliau adalah putera Dr. Nur Ahmad Sahib. Ayah dan kakek dari ayah beliau Choudry Fadhl Dard Sahib telah masuk dalam Jemaat dan bai'at pada tahun antara 1921 dan 1922. Ayah beliau meraih pendidikan di daerah Faisal Abad. Ayah beliau bekerja bersama dengan Dr. Hadhrat Mir Muhammad Sahib sebagai dokter muda. Ayah beliau telah mewaafkan

sebagian anaknya sejak satu tahun pada waktu gerakan Sind. Beliau (alm) dilahirkan di Kehwoh pada tahun 1928. Beliau meraih pendidikan sampai SLTA di Faisal Abad. Setelah lulus dari SLTA, beliau bergabung dengan angkatan udara (Air Force). Setelah 2 tahun mendapatkan training, beliau bekerja sebagai pegawai resmi. Kemudian pada masa itu, beliau ikut dalam peperangan di tahun 1965 dan 1971. Pada waktu perang tahun 1965 dalam satu kesempatan, ketika beliau menyiapkan pengisian bom bederheni, maka beliau minta untuk memikul bom-bom di atas pundaknya sendiri kemudian mengisi bom. Orang-orang Ahmadi yang setia kepada negara dinamakan patriot bangsa. Namun, sekarang ini orang-orang Ahmadi dituduh tidak setia kepada negera ini. Mereka pun telah memberikan pengorbanan-pengorbanan demi negara dan bersedia setiap waktu untuk agama. Beliau (alm) juga menjalani perjalananan ke beberapa negara lain untuk training dari pihak pemerintah. Beliau pensiun pada tahun 1971. Setelah pensiun beliau bekerja sampai tahun 1988 sebagai kepala *Bomb Squad*. Pada waktu disyahidkan umur beliau adalah 85 tahun. Dengan karunia Allah Ta'ala, beliau merupakan seorang mushi. Beliau disyahidkan di mesjid Model Town. Di sinilah beliau sering melaksanakan shalat Jum'at. Pada hari Kamis, beliau menyiapkan pakaian untuk shalat Jum'at. Setelah mempersiapkan pakaian pada hari Kamis, kemudian mengenyakannya dan pada jam 11 siang beliau pergi ke mesjid. Biasanya di dalam ruangan utama banyak orang-orang duduk. Pada hari kejadian itu, seorang pemuda melihat beliau, yang berada di antara shaf kedua dan ketiga, mengeluarkan darah dari perutnya. Beliau berseru kepada pemuda itu dan mengatakan, "Saya terkena tembakan. Ikatkanlah baju pada perut saya." Setelah itu beliau (alm) memerintahkan supaya memberikan air minum kepada yang terluka. Padahal beliau sendiri terluka. Setelah itu beliau berkata kepada pemuda itu, "Berilah air minum kepada yang terluka." Beliau juga memberikan saran-saran untuk menyelamatkan orang-orang, karena beliau ahli dalam bidang ini. Sebuah peluru telah melukai leher beliau. Dalam keadaan terluka beliau dibawa ke rumah sakit Jinnah. Di sana ketika mendekati jam 8 malam

beliau syahid. Seorang saudara dari keluarganya, beberapa waktu sebelum kejadian, melihat dalam mimpi bahwa di Lahore tengah terjadi serangan. Seperti terdapat pada mimpi-mimpi dari banyak orang Ahmadi Pakistan juga dan dari luar negeri juga yang datang memberikan tanda terhadap kejadian ini. Beliau tidak membenci kepada siapapun dan waktu itu beliau dalam keadaan sehat. Beliau sangat cinta kepada anak-anak. Beliau *dawwam* menjalankan shalat berjamaah dan tilawat Al-Qur-an Karim. Beliau pemain *football* yang baik. Beliau sangat mencintai Khilafat. Mengenai hal itu, putri beliau telah menulis berkenaan dengan kesyahidan beliau dari saksi mata, “Ayah anda sedang duduk di atas kursi di ruangan utama. Di sana beliau sedang mendengarkan khutbah murabi sahib. Ketika khutbah baru dimulai, terdengar suara-suara tembakan dari luar dan suara-suara itu makin lama makin dekat. Pada waktu itu, murabi/mubaligh sahib menyuruh kepada orang-orang [di masjid] untuk membaca shalawat dan beliau (murabi) mengatakan, ‘khutbah akan terus berlangsung’.” Putri beliau mengatakan, “Choudry Wasyim Ahmad Sahib, Sadr Kinalwayu ada bersama ayahanda dan duduk bersama tokoh tersebut. Dia kira-kira seusia orang tua saya sambil memaksa pergi menuju *basement* (lantai dasar) dan kepada orang tua saya mengatakan, ‘Tuan bangunlah!’ Akan tetapi beliau tidak bangun.” Sesuai ucapan Wasyim Sahib, beliau (ayahanda) tetap duduk sedemikian rupa. Sebagaimana halnya beliau berjaga seperti prajurit dan beliau mempelajari keadaan itu. Beberapa orang lain di dalam juga mengatakan kepada beliau (alm), “Bangunlah!” Akan tetapi beliau tidak bangun. Pada waktu itu teroris tersebut mengarahkan tembakannya ke arah kursi lalu menyerang. Mendekati ayah anda, sesuai ucapan Kol. Basyir Ahmad Bajwah Sahib (yang juga duduk di kursi). Teroris menyerang kolonel sahib. Namun kolonel sahib selamat. Kolonel sahib mengatakan bahwa pada waktu itu beliau (alm) telah terluka. Teroris itu beranggapan bahwa tugasnya telah selesai. Kemudian putrinya mengatakan bahwa Kolonel sahib menceritakan bahwa pada kejadian itu, ayahanda walaupun dalam keadaan terluka, beliau bertempur dan kemudian menangkap leher teroris itu. Sungguh

beliau mempunyai kekuatan yang khusus di mana setelah menolong Kol. Basyir Sahib yang berada di belakang kursi. Beliau (alm) pun dengan segera melompat dan melawan teroris. Wasyim Sahib menerangkan, “Kami berada di belakang, beberapa langkah dari para pimpinan dan tengah melihatnya. Ketika beliau melihat teroris tengah mengisi kembali pelurunya, maka khuddam yang lain pun pada waktu itu datang untuk menolongnya. Dan pada waktu itu beliau menangkap tangannya dan tembakan peluru mengenai beliau. Satu peluru mengenai lengan beliau dan kedua mengenai lengan bawah dan ketiga arah perut di tulang iga. Pertama-tama sedikit luka, kemudian serangan tembakan mengenai lagi tangan beliau. Walaupun demikian beliau dari permulaan sudah berusaha bersama Kol. Basyir ketika ikut shalat dan beliau menjinakkan bom teroris itu dan mengikat tangan serta kakinya.” Saksi mata mengatakan bahwa walaupun beliau sudah lanjut usia dan terkena tembakan namun pikirannya masih berfungsi dengan baik. Dan beliau pun memberikan petunjuk mengenai cara menjinakkan bom teroris. Karena hal itu merupakan pekerjaan (keahlian) beliau. Beliau tengah bekerja dalam menjinakkan bom. Dan saksi mata mengatakan lagi bahwa pada waktu itu setelah melihat keadaan beliau (alm) bahwa beliau dalam keadaan sakit parah. Namun satu kali beliau dengan penglihatan yang tidak jelas dan penuh ketenangan memberikan pengorbanan jiwa raganya dan beliau meraih derajat syahid.

36. **Ilyas Ahmad Aslam Quraisyi Sahib**, ayah beliau adalah Mukaram Master Muhammad Syafi'i Aslam Sahib. Hubungan keluarga almarhum berasal dari Qadian. Kemudian pindah ke Gujranwala. Ayah beliau (alm) adalah seorang mubaligh Jemaat. Pada masa gerakan Sindh, ayah beliau melakukan pengkhidmatan secara nyata. Saudara beliau Yunus Ahmad Aslam Sahib termasuk dari antara 313 Darwesyi Qadian. Setelah pensiun beliau bekerja di Bank Nasional sebagai asisten *vice president*. Pada waktu disyahidkan umur beliau adalah 76 tahun. Dengan karunia Allah Ta'ala, beliau bergabung dengan nizam Al-Wasiyat dan beliau tengah berkhidmat sebagai Sadr Jemaat Johar Town. Beliau

disyahidkan di Baitun Nur. Beliau duduk di shaf pertama di ruang belakang. Beliau terluka parah kena tembakan pada waktu serangan itu, ketika beliau berusaha menutup pintu ruangan utama bersama teman-teman Jamaah. Dalam keadaan terluka beliau tergeletak tidak berdaya selama beberapa jam. Sekitar jam 4 sore beliau syahid. Istrinya mengatakan bahwa beliau adalah seorang yang sangat sederhana dan shaleh. Beliau orang yang banyak bersyukur dan bersabar dalam segala keadaan dan seorang insan yang tawakal. Beliau juga orang yang memberikan perhatian secara khusus terhadap doa. Beliau bekerja untuk Jemaat dengan semangat. Anak beliau mengatakan bahwa beliau adalah seorang ayah yang sangat penuh kasih sayang dan solidaritas kepada sesama insan. Beliau disiplin dalam melaksanakan shalat dan tahajud. Kami (keluarga beliau) tidak pernah melihat beliau meng-*qadha* shalat. Beliau selalu mengingatkan masalah shalat terhadap anak-anak. Beliau selalu tersenyum dan bersahabat. Beliau menjadi Sadr Halqah Johar Town dengan sangat cakup selama 5 tahun. Kadang-kadang ada karyawan atau khuddam atau anshar datang kepada beliau untuk pekerjaan Jemaat pada waktu malam atau subuh. Dalam keadaan sulit atau malam hari pun beliau tidak pernah mengeluh. Dan anak-anak beliau juga mengatakan bahwa jika ada pekerjaan Jemaat datang ke rumah, maka meskipun beliau sedang tidur, maka 'bangunkanlah saya'. Dan beliau senantiasa mengamalkan hal itu. Beliau banyak memberikan nasihat supaya taat kepada Khilafat dan Jemaat.

37. **Mukaram Tahir Mahmud Ahmad Sahib**, beliau putra almarhum Sa'id Ahmad Sahib. Keluarganya berasal dari distrik Muzaffar Garh. Ayah beliau menjadi Ahmadi pertama dari antara keluarganya pada tahun 1953 dan beliau pindah menetap di Lahore pada tahun 1993. Setelah menyelesaikan SLTA, beliau bekerja di sebuah perusahaan swasta dan berangkat ke Malaysia. Beliau memiliki sedikit kekurangan dalam kecerdasan. Ketika disyahidkan umur beliau 53 tahun dan beliau disyahidkan di Model Town, Baitun Nur. Sebelum shalat Jum'at, beliau pergi menemui Sadr Halqah sahib di rumahnya, lalu sadr

sahib mengajaknya, “Mari tuan shalat Jum’at dengan saya.” Sepertinya beliau bersama sadr sahib yang pertama kali pergi ke Masjid Baitun Nur dan di sanalah beliau disyahidkan. Umumnya beliau biasa pergi ke “Namaz Center” (masjid lainnya untuk shalat Jum’at itu, atau sesekali di Darudz Dzikr. Pada jam 7 malam hari itu diketahui beliau syahid. Beliau mendapat 2 luka tembak di dadanya dan 1 luka tembak di kepalanya. Beliau adalah seorang Ahmadi yang pemberani. Di dalam hidupnya beliau biasa mengatakan, “Saya tidak takut dengan peluru, saya akan disyahidkan.” Beliau dikenal semua orang di daerahnya. Beliau seorang Ahmadi yang mukhlis dan bersemangat serta senantiasa mengucapkan ‘*assalamu’alaikum*’ kepada setiap orang yang ditemuinya di jalan.

38. **Sayyid Irsyad Ali Syah Sahib**, beliau adalah putra Sayyid Syamiullah Syah Sahib. Beliau (alm) adalah orang Sialkot. Mir Hisyamuddin, kakek dari ayahnya adalah Hadhrat Sayyid Khaslat Ali Shah Sahib^{r.a.} dan kakek dari ibunya Hadhrat Sayyid Mir Hamid Syah Sahib^{r.a.} kedua-duanya adalah sahabat dari Sialkot dan termasuk sahabat-sahabat istimewa Hadhrat Masih Mau’ud^(a.s.). Sewaktu tinggal di Sialkot, Hadhrat Masih Mau’ud^{a.s.} tinggal di rumah mereka. Ayah beliau (alm) bekerja sebagai Principal Jamiah Ahmadiyah Ciniyot dan Rabwah. Rumah beliau sudah diwakafkan kepada Jemaat. Beliau (alm) setelah menyelesaikan gelar *Bachelor*-nya, ikut dalam beberapa ujian lainnya, kemudian beliau bekerja sebagai Assistant Director di Labor Department dan dari sana beliau pensiun dari jabatan sebagai Deputy Director. Beliau bertugas sebagai Sekretaris Maal di Model Town saat itu. Umur beliau 80 tahun sewaktu disyahidkan dan beliau disyahidkan di Baitun Nur. Orang-orang yang tinggal di rumah beliau mengatakan bahwa sebelum pergi berangkat untuk melaksanakan shalat Jum’at, beliau berbaring dengan melipat tangan pada dadanya di rumah, sambil berkata, “Hari ini rasanya ingin beristirahat, tidak ingin pergi.” Tidak lama sesudah itu beliau pun bangun kemudian pergi untuk melaksanakan shalat Jum’at, sambil berkata, “Saya akan berangkat pergi,” lalu

mengulanginya lagi, “saya akan berangkat pergi.” Bersama anak angkatnya beliau duduk di kursi pada teras halaman masjid Baitun Nur dan ketika tembakan dimulai, orang-orang yang duduk di kursi dikirim masuk ke dalam ruangan utama secara tiba-tiba, di sanalah beliau syahid. Di tubuh beliau terkena 3 luka tembakan. Istrinya mengatakan, beberapa waktu sebelum beliau disyahidkan, beliau (alm) menceritakan bahwa kepada beliau datang suara, “*inni rafi’uka wa mutawaffika.*” Barangkali orang yang mendengar atau menerangkan kejadian ini merekam kata-katanya dengan tidak benar, di mana seharusnya tertulis “*inni mutawaffika wa rafi’uka.*” Walaupun itu juga yang dikatakan, “kepada saya datang suara, namun saya tidak mengerti apa maksudnya.” Beliau menceritakan bahwa sekitar 15-20 hari sebelum disyahidkan, “Kepada saya datang suara ini: *We receive you with open arms with red carpet* (Kami menerima kamu dengan tangan terbuka dan dengan permadani berwarna merah).” Beberapa hari sebelum disyahidkan, beliau (alm) telah melihat sebuah rumah dalam mimpi. Di dalam mimpinya datang sebuah kereta kencana yang indah kemudian berhenti dan terdengar suara, “Yakni Hadhrat Mirza Basyiruddin Mahmud Ahmad^(r.a.) telah datang. Dua bulan yang lalu, beliau (alm) mengatakan, “Saya merasa khawatir tidak mampu berkhidmat seperti para leluhur.” Beliau adalah seorang yang periang dan memiliki semangat untuk menunaikan hak orang lain dan suka memperhatikan sanak keluarganya secara khusus. Beliau orang yang shaleh dan pemurah serta seorang yang berjiwa besar.

39. **Mukaram Nurul Amin Sahib**, beliau adalah putra Nazir Wasim Sahib. Beliau dilahirkan di Rawalpindi dan menyelesaikan SLTA-nya di sana sesudah itu beliau masuk di A.L. Kakek dari ayahnya adalah seorang sahabat^{r.a.} dari Hadhrat Masih Mau’ud^(a.s.) dan kakek dari ibunya Mukaram Babu Abdul Ghofar Sahib yang menjabat sebagai Amir Jemaat distrik Hyderabad dan beliau telah syahid di jalan Tuhan. Beliau (alm) adalah seorang anggota Majlis Khuddamul Ahmadiyah yang aktif. Beliau berkhidmat sebagai muntazim umumi di Halqah

Model Town dan beliau ditugaskan untuk memonitor “*closed-circuit system*” yang dipasang di mesjid. Untuk beberapa lama beliau pergi ke Karachi. Pada saat disyahidkan umurnya 39 tahun. Beliau disyahidkan di masjid Baitudz Dzikr. Pada waktu penyerangan beliau menelpon kepada orang-orang yang ada di rumah dan teman-temannya dan beliau mengatakan, “Saya bisa saja meninggalkan tempat ini jika saya mau, tetapi tugas saya di sini.” Beliau duduk di belakang *dish antenna* (antena parabola) di halaman Darudz Dzikr, di sana sebuah granat diledakkan sehingga beliau syahid. Istrinya mengatakan bahwa beliau memiliki banyak kebaikan dan ketika beliau menelpon kepada kedua anaknya pada waktu Jumat, maka beliau mengatakan dengan mengherankan saya mengatakan, ‘suamiku pergilah keluar dari sana, maka beliau (alm) mengatakan di sini banyak orang yang terjebak, saya tidak bisa meninggalkan mereka’. Beliau menaruh perhatian khusus pada pembinaan anak-anak, terutama anak-anak Waqfe Nou dan beliau senantiasa antusias (bersemangat) di dalam tugas-tugas Jemaat.

40. **Chaudhry Muhammad Malik Sahib**, beliau adalah putra Fatih Muhammad Sahib. Beliau adalah penduduk Ghakkar Mandi, dari sana pindah ke Gujranwala dan kemudian pindah ke Lahore. Ayah beliau meninggal sebelum beliau (alm) lahir. Ketika beliau sudah menyelesaikan SLTA, ibunya memberikan kepadanya gelang emas, yakni “teruskan lah belajar.” Beliau dapat menyelesaikan gelar *Bachelor* di Collage Sialkot. Beliau memperoleh pekerjaan sebagai pegawai supertendent (pengawas) penjara. Namun tidak diambilnya. Melainkan beliau bekerja sebagai pengusaha. Dengan demikian beliau mengajarkannya kepada anak-anak. Umur beliau 93 tahun ketika disyahidkan dan beliau adalah seorang mushi. Sekarang umur beliau sudah lanjut. Akan tetapi Allah Ta’ala telah menganugerahkan kedudukan ini. Beliau disyahidkan di Baitun Nur. Istrinya menceritakan bahwa dikarenakan usia beliau sudah tua, maka menjadi pelupa, karena itulah beliau meninggalkan shalat Jum’at kira-kira sebanyak 7 atau 8 kali. Dan pada tanggal 28 Mei, beliau memaksa pergi untuk shalat

Jum'at. Istrinya menceritakan bahwa sudah dikatakan kepada beliau, di luar cuaca sedang tidak baik dan sedang bertiup angin. Oleh karena itu beliau jangan pergi shalat Jum'at. Keinginan anak-anaknya pun demikian, supaya beliau (ayahnya) jangan pergi shalat Jum'at. Namun beliau sudah bersiap-siap untuk melaksanakan shalat Jum'at, kemudian pergi dari rumah. Biasanya beliau duduk-duduk di kursi di halaman mesjid, kemudian baru melaksanakan ibadah shalat Jum'at. Seperti itulah beliau setiap hari selalu duduk di kursi di halaman masjid. Dan ketika penyerangan dimulai, beliau disyahidkan terkena tembakan peluru. Beliau adalah orang yang sangat menyukai kejujuran. Beliau tidak pernah merugikan orang lain dan memiliki ghairat yang tinggi untuk membaca buku-buku Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.} dan beliau juga mengajak keluarganya untuk melakukan hal yang sama. Putra beliau, Daud Ahmad Sahib, menceritakan bahwa ketika ia telah menyelesaikan pendidikan *MA Economic*, ia minta izin untuk menjadi pegawai kepada ayahnya, maka ayahnya menjawab kepadanya, "Jadilah pegawai saya", saya (putranya) mengatakan, "Bagaimana caranya?" Beliau menjawab, "Engkau secara rutin setelah siap di kantor, kemudian datang jam 9 pagi, di antara waktu berhenti bekerja (istirahat) jam 5 sore duduklah di sana, di meja dan bacakanlah buku-buku Hadhrat Masih Mau'ud^{a.s.} dan kamu akan memperoleh gaji sesuai keinginanmu dengan pekerjaan itu. Saya akan memberikan gaji kepada engkau, maka setelah engkau selesai membaca kitab-kitab tersebut, lalu setelah itu berhenti dari pekerjaan ini." Jadi, beliau dari semenjak muda sampai sudah menikah, seperti itulah beliau memberikan tarbiyat kepada anak-anak. Pada waktu azan beliau akan membangunkan semua anak-anaknya hingga jika mereka tidak bangun beliau tidak meninggalkannya. Dan kemudian setelah berwudhu lalu mengerjakan shalat berjamaah di rumah. Beliau tidak pernah memukul untuk tarbiyat anak-anak. Anak laki-lakinya mengatakan bahwa 'kami pun memahami falsafah ini bahwa hendaknya berdoa untuk anak-anak'. Inilah rasa simpati beliau dan beliau tidak memberikan tarbiyat dengan memukul perut. Putranya mengatakan, "Ketika malam hari mata saya terbuka, saya melihat beliau (alm) sambil

menangis berdoa untuk anak-anaknya.” Pada tahun 1974, anaknya mengatakan, “Ketika kami tinggal di Kota Satellite Gujranwala, dalam keadaan kacau banyak orang-orang Ahmadi yang berkumpul di rumahnya kami. Mereka di samping rumah kami berkemah dalam keadaan susah selama 2 bulan.” Begitulah beliau mengkhidmati mereka semua. Beliau itu adalah orang yang sangat jujur dan tidak pernah keluar kata dusta dari mulutnya, beliau senantiasa berkata benar dan menyampaikan kebenaran. Beliau mengajak semua keluarganya sendiri untuk ikut dalam program Al-Wasiyat.

41. **Syeikh Sajid Na'im Sahib**, beliau putra Syeikh Amir Ahmad Sahib. Keluarganya berasal dari Bhera. Beliau memperoleh gelar *Bachelor* (BA) dari Lahore, dan bekerja pada bank MCB di Rawalpindi. Beliau pensiun sebagai menejer pada tahun 2003. Beliau pindah ke Lahore karena anak-anaknya berada di Lahore. Mukaram Syeikh Muhammad Yusuf Qomar Sahib, Amir Distrik Qaswari adalah saudaranya. Beliau (alm) adalah seorang anggota Majelis Ansarullah yang sangat bertanggung jawab dan mendapat taufik berkhidmat sebagai Sekretaris Ta'lim-ul-Qur-an. Ketika disyahidkan umur beliau 59 tahun. Permohonannya dalam Nizam Al-Wasiyat sudah disetujui dan sudah mendapat nomor mushi. Beliau disyahidkan di masjid Baitun Nur. Beliau berangkat dari rumah untuk shalat Jum'at lebih awal dan beliau mengerjakan shalat dengan sangat khusyuk. Biasanya tempat beliau duduk di ruangan kedua mesjid Baitun Nur. Ketika 15 menit setelah serangan dimulai, beliau menelpon anaknya Syahzad Naim, “Apakah kamu baik-baik saja?” Dia baik-baik dan menceritakan, “Kami dan orang-orang yang berada di masjid bersama dengan teman-teman menutup pintu dan beliau berdiri di depan pintu karena kunci pintunya rusak.” Dengan cara demikian banyak orang-orang yang ada di dalam berhasil pergi ke *basement* (lantai dasar). Teroris terus menembaknya dan karena lemparan granat beliau menjadi syahid. Beliau sangat memperhatikan pernikahan dan pekerjaan anak-anak laki-laki beliau dan pada hari Jum'at itu pun, beliau sudah mengatur tes *interview*

(wawancara) bagi putra beliau. Beliau menanyakan bagaimana hasil tes *interview*nya, beliau senang, “Insya Allah kamu akan mendapatkan pekerjaan.” Kemudian dengan karunia Allah Ta’ala, pada awal Juni puteranya mendapatkan pekerjaan. Beliau sangat memperhatikan hak-hak istri dan anak-anaknya, juga hak-hak sanak keluarga dan juga menantunya. Beliau memiliki sifat lemah lembut dan sangat patuh terhadap nizam Jemaat serta sangat mengabdikan kepada Khilafat. Beliau sangat memperhatikan segala macam keperluan anak-anaknya. Anak beliau menceritakan bahwa seorang tetangga temannya yang non-Ahmadi bermimpi tentang beliau (alm) seminggu setelah disyahidkan bahwa Syaikh Sahib sedang mengatakan: “Saya tidak tahu bagaimana saya sampai di sini, tetapi saya merasa sangat bahagia di sini, saya merasa puas”.

42. **Mukaram Sayyid Laiq Ahmad Sahib**, beliau adalah putra Sayyid Muhyiddin Ahmad Sahib. Orang tua beliau (alm) berasal dari Distrik Bihar (India). Beliau merupakan mahasiswa Aligarh University. Di universitas beliau bertemu seorang mahasiswa Ahmadi yang mengatakan kepada orang tuanya bahwa Hadhrat Isa telah wafat dan Imam Mahdi^{a.s.} telah datang. Maka orang tua beliau (alm), Muhyiddin Sahib dalam keadaan marah memukul kepala mahasiswa Ahmadi itu. Setelah itu ayah almarhum menjadi malu. Kemudian beliau membaca beberapa buku, maka beliau menghubungi Maulwi Sanaullah Amritsar. Maulwi tersebut mengirim beberapa buah buku yang berisikan cacimaki. Setelah melihat itu kemudian beliau marah dan mengatakan, “Saya telah bertanya masalah ini kepada maulwi dan beliau sedang mempelajarinya.” Walaupun demikian sambil beliau melakukan penelitian, beliau menyatakan bai’at dan bergabung dengan Ahmadiyah. Adat kebiasaan maulwi seperti ini sampai sekarang senantiasa ada. Sekarang atas pertanyaan itu, mereka tidak mengirimkan literatur cacimaki ini, bahkan mereka hadir duduk di TV untuk menyebarkan fitnah menentang Jemaat dengan mulutnya. Dan mereka menentang Hadhrat Masih Mau’ud^{a.s.}, sangat tidak masuk akal. Walaupun begitu

timbul juga perhatian pada orang-orang terhadap hal tersebut. Seperti itulah timbul perhatian terhadap mereka. Almarhum terlahir sebagai Ahmadi. Ayah beliau adalah seorang Wakil², kemudian menjadi anggota Anjuman. Beliau menyelesaikan SLTA di Ranchi dengan urutan pertama, maka ayah beliau sangat senang. Kemudian beliau melanjutkan studinya dan memperoleh gelar MA bahasa Inggris dari Universitas Patna. Setelah pemisahan Paksitan-India, beliau pindah ke Lahore dan pada tahun 1969 beliau bergabung dengan MCB. Pada tahun 1997 beliau pensiun dari jabatan menejer bank. Akan tetapi setelah pensiun pun beliau masih bekerja di MCB Bank. Umur beliau 72 tahun ketika disyahidkan dan beliau adalah seorang mushi. Beliau masuk ke dalam masjid melakukan *shalat sunnah* dan duduk di belakang Murabbi Sahib pada shaf pertama dan duduk bersama seorang tokoh Mukaram Mubarak Ahmad Sahib. Tatkala tembakan terjadi, maka beliau pada waktu itu sedang menjadi sasaran tembakan teroris. dan beliau terluka. Beliau berusaha keras untuk bangun, namun beliau tidak bisa bangun. Dari depan berlangsung berondongan tembakan tanpa belas kasihan. Dan di sanalah beliau syahid. Beliau seorang yang lembut perangainya. Tetapi jika ada seseorang yang membicarakan (bergunjing) berkaitan dengan Khilafat atau Jemaat, maka beliau sama sekali tidak akan membiarkannya. Namun bila ada seseorang yang memperolok-olok silsilah Khilafat atau Hadhrat Masih Mau'ud^{as.}, maka beliau akan melawannya. Beliau seorang yang mencintai Jemaat secara mendalam dan sangat penyayang. Semua anak-anaknya berpendidikan tinggi dan anaknya ada yang menjadi dokter, satu anaknya ada yang meraih MA dan satu anak perempuannya meraih MA bahasa Prancis. Semua anak-anaknya dengan karunia Allah Ta'ala bekerja di bidangnya masing-masing. Keluarganya menulis tentang beliau bahwa beliau sangat memperhatikan secara khusus terhadap shalat Jum'at. Karena alasan inilah beliau selalu menanamkan kecintaan terhadap shalat pada anak-

---

² Pejabat atau sekretaris dalam Tahrik Jadid, organisasi dalam Jemaat Ahmadiyah yang mengatur pengorganisasian di luar Pakistan dan India.

anaknyanya. Satu kali istri beliau sakit dan dirawat di rumah sakit dan saat itu waktu shalat Jum'at telah tiba, maka langsung beliau meninggalkan istrinya di sana, kemudian beliau pergi ke masjid. Beliau tidak berfikir, apakah ketika kembali, maka istrinya masih hidup atau tidak? Padahal istri beliau sedang sakit keras.

43. **Muhammad Asyraf Bhullar Sahib**, beliau putra Muhammad Abdullah Sahib. Nenek-moyangnya berasal dari Distrik Lahore. Kakek beliau Mukaram Choudhry Sikandar Ahmad Sahib adalah seorang Ahmadi. Choudhry Fatah Muhammad Sahib adalah mantan Naib Amir distrik Lahore. Beliau (alm) bergerak di bidang pertanian, namun beberapa lama kemudian pindah ke Raiwind di mana mereka mulai membuat batu-bata. Beliau (alm) hanya meraih pendidikan sampai sekolah dasar. Pada tahun 2004 beliau pergi untuk umrah dan beliau selalu mendorong saudara-saudaranya untuk bekerja bagi Jemaat. Umurnya 47 tahun ketika disyahidkan. Beliau adalah satu-satunya pemberi nafkah bagi rumah-tangganya. Beliau disyahidkan di mesjid Baitun Nur di Model Town. Beliau *dawwam* melakukan shalat Jum'at. Pada hari itu beliau berada di ruangan utama mesjid Baitun Nur. Beliau bersama teman-temannya mendorong dan menutup pintu untuk mencegah teroris dari luar masuk ke ruangan kecil. Akan tetapi pintu tidak bisa dibuka, maka teroris menembaki pintunya dari luar sehingga melukai dada beliau dan pada saat itu beliau syahid. Maka tembakan dilontarkan untuk merusak pintu. Beliau sangat gemar da'wat ilallah. Beliau sangat terkenal di daerahnya dan beliau sangat masyhur karena keimanannya itu. Sebagian ghair Ahmadi pun ikut shalat jenazah beliau. Pada tanggal 30 Mei di dalam surat kabar Nawa-e-Waqt terdapat berita bahwa para maulwi telah mengumumkan, mereka (ghair Ahmadi) yang ikut menshalatkan jenazah beliau (alm), maka acara pernikahan mereka dibatalkan (diundurkan) dan berita ini pun disiarkan di Expres TV. Shalat jenazah adalah perkara yang besar menurut para maulwi ini, maka bagi mereka yang telah berbelasungkawa dan bersimpati, pernikahan mereka dibatalkan. Keluarganya mengatakan bahwa setelah melakukan

umrah, beliau menjadi *dawwam* dalam shalat tahajjud dan juga membaca Kitab Suci Al-Qur-an secara rutin setiap hari dan senantiasa mengatakan kepada anak-anaknya untuk biasa membaca Al-Qur-an setiap hari walau pun hanya satu ayat, kemudian bacalah terjemahannya, karena tanpa itu tidak ada faedahnya.

44. **Mubarak Ahmad Tahir (Syahid)**, putra Abdul Majid (Syahid) berasal dari Lahore. Nenek dari ayahnya berasal dari Qadian. Ayah beliau bai'at pada masa kekhalifahan Hadhrrat Mushlih Mau'ud^{r.a.}. Beliau mulai bekerja sebagai tukang tik di sebuah bank. Pada waktu itu beliau mengambil pendidikan derajat BA, kemudian MA. Beliau juga mengambil banyak *training* dan kursus tentang perbankan dan mendapat promosi pada jabatan *Vice President* dan tidak lama setelah itu dipromosikan pada jabatan *Senior President*. Beliau mendapatkan hadiah tunai sebagai "*Karyawan Terbaik*" dari bank tersebut. Beliau adalah menantu dari almarhum Maulana Dost Mohammad Syahid, Ahli Sejarah Jemaat Ahmadiyah. Pada waktu disyahidkan, beliau berusia 57 tahun dan adalah seorang mushi. Beliau memegang beberapa jabatan di kantor Jemaat. Pada hari naas itu beliau ditemani oleh dua orang putranya ketika mereka datang ke Masjid Baitun Nur untuk shalat Jum'at. Beliau berada di bagian belakang dari ruangan sementara kedua anaknya berada di bagian depan. Ketika para teroris mulai melepaskan tembakan, Muballigh minta kepada setiap orang untuk mulai berdoa dan beliau pun mulai berdoa. Selama berdoa itu, beliau terluka terkena sebuah peluru yang menembus dada, sangat dekat pada jantung, sehingga beliau pun menjadi syahid. Beliau adalah seorang yang sangat simpatik. Beliau bisa bekerja sama dengan baik bersama bawahannya, dibandingkan dengan teman sebayanya. Beliau mendirikan sebuah "Namaz Center (Mushalla)" di dalam rumahnya sendiri dengan membangun sebuah tempat khusus untuk shalat. Beliau memiliki kecintaan besar terhadap Jemaat. Beliau menerangkan kepada putra beliau, bahwa tidak ada masalah dengan mereka jika mereka itu baru pulang jam tiga pagi setelah melaksanakan tugas Jemaat mereka. Tetapi

untuk pekerjaan lainnya, jam malam mereka harus pulang setelah shalat isya. Satu kepribadian yang beliau miliki adalah kedermawanan. Beliau akan memberikan sumbangan semaksimal mungkin untuk bidang kemanusiaan. Beliau sangat menghormati para muballigh dan beliau sangat ramah dan senang menjamu tamu. Beliau seorang yang sangat bersahabat. Beliau selalu menawarkan rumahnya untuk digunakan sebagai pusat kegiatan kelompok Jemaat.

45. **Anis Ahmad Sahib**, putra Munir Ahmad Sahib. Keluarga beliau berasal dari Distrik Faisalabad, tetapi kemudian pindah ke Lahore. Setelah menyelesaikan ujian SLTA, beliau bekerja di bidang perangkat keras komputer pada perusahaan Gulberg. Waktu disyahidkan di Darudz Dzikr beliau baru berumur 35 tahun dan beliau adalah seorang mushi. Biasanya beliau shalat Jum'at di Model Town, tetapi khusus hari itu beliau harus mengantarkan barang-barang pesanan dan berakhir di Darudz Dzikr untuk shalat Jum'at. Beliau duduk di samping ayahnya di dekat mihrab ketika tembakan mulai terdengar. Ketika ayahnya mengatakan kepadanya supaya tiarap, beliau mengatakan, "Saya akan pergi untuk menolong yang lainnya, sementara ayah tiarap saja." Maka beliau syahid oleh rentetan peluru yang ditembakkan ke arahnya. Beliau mencintai istri dan anak-anaknya dan menghormati orang yang lebih tua serta saudara-saudara iparnya. Beliau memiliki semangat tinggi untuk mengkhidmati yang lainnya. Beliau menolong seorang teman Ahmadi yang mengalami kecelakaan dengan mendonorkan darahnya serta ketika diminta meminjamkan uang 5000 rupees untuk pengobatannya, beliau memberikannya sebagai "*Qarze Hasanah*" (tanpa mengharap pengembalian). Beliau mendorong anak laki-lakinya untuk ikut dalam Kelas Al-Qur-an dan ikut dalam pekerjaan Jemaat dengan semangat yang tinggi. Adiknya, Munawar Ahmad Sahib juga disyahidkan pada hari yang sama.

46. **Mukaram Munawar Ahmad Sahib**, juga putra Munir Ahmad Sahib. Keluarganya berasal dari Distrik Faisalabad, beliau seorang

Ahmadi keturunan tetapi beberapa lamanya beliau cenderung pada Aliran Syi'ah, karena beliau dibesarkan oleh nenek dari ibunya yang seorang Syi'ah. Beliau bermimpi melihat Hadhrrat Imam Hussain^{r.a} dan Hadhrrat Ali^{r.a} yang memberikan kesaksian tentang kebenaran Hadhrrat Masih Mau'ud^{a.s.} dan kemudian beliau pun bai'at lagi. Beliau memiliki karakter yang shaleh, maka Allah Ta'ala membimbingnya. Beliau mengerti benar tentang Ahmadiyah dan dengan semangat tinggi melakukan pertablighan sehingga dengan kehendak Allah, banyak orang yang bai'at atas hasil pengkhidmatannya itu. Beliau memiliki semangat yang sedemikian besarnya untuk da'wat ilallah sehingga beliau membuat para ulama tidak bisa berbicara lagi. Ketika disyahidkan di Darudz-Dzikr umurnya baru 30 tahun; beliau adalah seorang mushi. Beliau bekerja untuk Jemaat sebagai pengurus selama beberapa waktu. Pada hari yang naas itu beliau duduk di dalam masjid ketika serangan dimulai. Secepatnya beliau merangkak ke luar untuk menutup pintu gerbang utama, untuk mencegah teroris masuk ke ruangan utama. Beliau juga tetap berhubungan dengan sanak keluarganya melalui telepon. Beliau mengeluarkan pengumuman kepada para jamaah bahwa jika ada yang membawa sesuatu senjata agar beliau diberitahu. [Hudhur^(a.t.b.a.)] menambahkan, para jamaah itu berkumpul untuk shalat Jum'at, jadi tidak akan ada yang membawa senjata apa pun. Polisi saat ini cepat dalam jawaban ketusnya, mengapa orang-orang Ahmadi tidak membuat pengaturan untuk keamanan mereka. [Hudhur^(a.t.b.a.)] mengatakan bahwa, barangkali saja orang-orang non-Ahmadi itu membawa senjata ke dalam masjid, orang-orang Ahmadi tidak akan begitu. Polisi tampaknya menyerah begitu saja dan mendeklarasikan bahwa setiap orang itu bertanggung-jawab untuk keamanannya sendiri. Betapa pun, ketika tembakan sudah mulai terjadi di dalam mesjid dan ada orang-orang yang terluka, beliau berhasil menyediakan air minum bagi mereka. Beliau mencari kesempatan untuk menyergap penyerang, dan begitu beliau melihat suatu kesempatan maka beliau menangkap salah seorang dari penyerang itu yang kemudian meledakkan dirinya sendiri, sehingga beliau pun syahid. Beliau sudah tahu sebelumnya bahwa abangnya

sudah syahid, walaupun begitu beliau terus menolong yang lainnya. Untuk waktu yang sekian lamanya sampai sekarang, spanduk-spanduk yang berisi hasutan kebencian dipasang di luar rumahnya oleh anak-anak kecil, yang dijadikan perantara untuk melakukan pekerjaan semacam itu. Beliau sudah menerangkan kepada anak-anak kecil itu agar mereka tidak ikut serta dalam pekerjaan semacam itu dan mereka pun setuju atau mengerti. Tetapi, lagi-lagi anak-anak itu dicuci otaknya oleh preman-preman tersebut, sehingga mereka terus melakukannya karena mendapat tekanan-tekanan. Seorang anggota Jemaat menulis tentang sebuah mimpi yang dilihat oleh Munawar Sahib sekitar satu setengah bulan yang lalu, di mana ibunya yang sudah meninggal itu mengatakan kepadanya, “Aku sudah menyediakan sebuah kamar bagi engkau di sini dan aku akan menjemput engkau.” Hafiz Muzaffar Ahmad Sahib menulis bahwa sebelumnya Munawar Sahib telah mengatakan kepada keluarganya bahwa beliau akan syahid. Kenyataannya ialah, ketika beliau menikah tahun yang lalu, beliau mengatakan kepada istri yang baru dinikahinya satu hari itu, bahwa beliau akan syahid, jadi oleh karenanya janganlah bersedih hati nantinya.

47. **Sa'id Ahmad Sahib**, putra Sufi Munir Ahmad Sahib (yang shalat jenazah ghaibnya akan dilaksanakan oleh Hudhur^(a.t.b.a.) setelah shalat Jum'at). Kakek dari ayahnya adalah sahabat Hadhrat Masih Mau'ud^(a.s.). Keluarganya pindah tempat tinggal ke Lahore. Umurnya 37 tahun ketika beliau disyahidkan di Baitun Nur. Pada hari naas itu beliau pergi ke masjid langsung dari tempat beliau kerja, dan teroris sudah mulai melepaskan tembakan di dalam mesjid. Dua orang teroris yang tiba di masjid dengan sepeda motor, telah meninggalkannya di depan pintu gerbang, yang meledak beberapa menit kemudian, di mana beliau sedang berdiri di dekatnya dan tubuhnya menderita luka bakar parah karena ledakan tersebut. Beliau dirawat di rumah sakit selama delapan hari, tetapi tidak dapat sembuh dan beliau syahid pada tanggal 5 Juni 2010. Satu hari sebelumnya, beliau menelpon adik perempuannya di kampung, minta agar menyediakan dan membagikan makanan sebagai

sedekah. Pada hari Jum'at, beliau menciumi anak-anaknya dan pergi untuk shalat Jum'at. Istrinya memperlihatkan beberapa dari catatan hariannya, di mana pada 30 Nopember 2000, beliau menulis tentang keinginannya untuk dapat meraih status sebagai syuhada dan berdoa kepada Allah Ta'ala untuk memberkatinya dengan anugerah besar ini. Tuhan Maha Kuasa sesungguhnya telah mengabulkan doa dari orang yang tawadhu ini. Catatan hariannya juga menulis tentang kehadirannya pada shalat-shalat Jum'at, sumbangan candah-candahnya, kutipan-kutipan Khutbah Jum'at, dan doa-doa bagi penduduk dari Takht Hazari (kampung halamannya), di mana beberapa orang Ahmadi telah disyahidkan beberapa tahun yang lalu. Beliau sangat berhati-hati dan sungguh-sungguh dalam menjaga hak-hak dari orang tuanya dan sanak saudaranya. Beliau memberikan sedekah secara rutin kepada orang-orang miskin. Beliau menyediakan sebuah kotak, di mana beliau menyisihkan uangnya secara teratur, yang kemudian pada kunjungannya ke kampung, beliau akan memberikan uang yang telah dikumpulkannya itu kepada orang-orang yang memerlukannya. Beliau seorang yang penuh cinta kasih, yang memperhatikan orang tuanya, saudara-saudarinya, istrinya dan anak-anaknya. Semoga Allah Ta'ala meninggikan kedudukannya di Surga. Amin.

Semua syuhada ini memiliki harapan masing-masing. Doakanlah mereka, semoga Allah Ta'ala mengabulkan keinginan-keinginan baik mereka, istri-istri mereka, anak-anak mereka dan keturunan mereka. Semoga semua [keluarga yang ditinggalkan] dianugerahkan taufik ketabahan atas musibah ini dengan kesabaran dan semangat. Sekarang uraian mengenai kebaikan ini pun, masih akan berlanjut di masa yang akan datang.

Selain itu, sekarang saya akan shalat jenazah ghaib untuk jenazah Mukaram Dr. Muhammad Arif Sahib yang merupakan seorang *Waqaf Zindegi*. Beliau (alm) adalah putera Mukaram Muhammad Shadiq Sahib keluarga darwesyi Qadian, beliau sendiri adalah seorang darwesyi

(maksudnya orang-orang Ahmadi yang ditugaskan Hudhur II r.a. menjaga tempat-tempat di Qadian). Beliau wafat pada tanggal 3 Juni 2010 dalam usia 53 tahun. *Innâ liLlâhi wa innâ ilay-Hi rôjiûn*. Selama 30 tahun beliau melakukan pengkhidmatan dengan cara yang sangat baik dalam berbagai periode di Jemaat. Pada awalnya beliau menjabat sebagai naib Nazim Waqfi Jadid, kemudian sebagai naib nazim Baitul Maal Amad, naib nazim nasyir wa isya'at. Pada tahun 1995 beliau ditetapkan sebagai nazim maal pengeluaran dan hingga wafat tetap dalam jabatan itu. Selain itu selama delapan tahun beliau berkhidmat menjabat sebagai nazim ta'lim. Selama enam tahun beliau menjabat sebagai Sadr Khuddamul Ahmadiyah Behra dan kemudian sebagai Naib Sadr Majelis Ansharullah India juga. Pada tahun 1993 beliau ditetapkan sebagai panitia Jalsah Qadian dan beliau melaksanakan kewajiban ini dengan sangat baik. Pada tahun 2005 tatkala saya berkunjung ke Qadian, maka pada waktu itu juga beliau masih sebagai panitia Jalsah Salanah. Dan beliau senantiasa mendukung semua nizam dengan penuh semangat dan minat. Walaupun keadaan sakit darah tinggi beliau tampak terlihat [oleh yang lain]. Di masa Sahibzada Mirza Wasim Ahmad Sahib dan setelah itu juga dalam beberapa kesempatan beliau mendapat taufiq berkhidmat dengan kedudukan sebagai pejabat Nazir A'la Maqami. Dan setelah Mia Sahib wafat, maka saya menetapkan beliau sebagai Naib Amir Maqami juga. Selain sebagai Sadr Anjuman Ahmadiyah, sebagai Anjuman Tahrik Jadid, Anjuman Waqfi Jadid dan juga anggota Majelis Karpardaz. Sebagai sadr komite keuangan. Begitu juga beliau sebagai sadr komite rumah sakit. Beliau tengah melakukan berbagai macam pengkhidmatan. Beliau setelah meraih gelar MA dalam Bahasa Urdu lalu meraih gelar Phd dari Ghirwanak University. Beliau sangat disiplin melaksanakan shalat tahajud dan shalat lima waktu. Beliau sangat mencintai Khilafat, seorang yang mukhlis dan insan yang *muttaqi*. Beliau banyak mendapatkan mimpi-mimpi yang benar. Beliau telah mengatakan kepada istrinya 'saya rasa waktu saya sudah dekat, maka oleh karena itu saya sudah siap-siap'. Sebelumnya leher dan paru-paru beliau terkena infeksi. Sebelumnya tenggorokan beliau sakit.

Dalam waktu yang lama sakit jantung. Kemudian ginjal beliau pun diganti. Akan tetapi keadaannya tidak mendukung. Namun dengan sangat sabar dan penuh semangat beliau menanggung sakit yang berkepanjangan. Akhirnya paru-paru beliau terinfeksi. Saya juga senantiasa mengatakan kepada beliau untuk tertawa dan kelihatan tersenyum. Pada tahun 1991 saya pun bersama beliau menjalankan tugas dengan jabatan sebagai panitia umum pada acara Jalsah Salanah. Setelah itu, pada masa saya ini juga saya melihat, bahwa dari mata beliau mengalir kecintaan dan kasih sayang yang istimewa kepada Khilafat. Beliau menjalankan tugas dengan penuh semangat. Dan sebagai panitia, beliau senantiasa menampilkan dan memperlihatkan contoh pola hidup ketaatan yang sempurna. Bahkan beberapa kali pada tahun 1991 di waktu bertugas, beliau sepaham dengan saya, yakni beberapa kali menjadi panitia, saya telah melakukan banyak pekerjaan dengan beliau. Akan tetapi beliau selama itu tidak pernah mengeluh. Beliau selalu tersenyum dan melaksanakan perintah panitia dengan ketaatan yang sempurna. Dan tidak pernah melakukan kesalahan, maka beliau tidak pernah mengatakan hal ini bahwa 'ini bukan pekerjaan saya'. Semoga Allah Ta'ala meninggikan derajat beliau. Pada tanggal 5 Juni ada seorang yang disyahidkan berasal dari Lahore. Setelah shalat Jumat, akan dilaksanakan shalat jenazah ghaib untuk beliau dan jenazah yang lain.

-- o0o

Penterjemah : Mln. Qomaruddin Syahid

Khotbah II

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ
شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا
هَادِيَ لَهُ - وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ - عِبَادَ
اللَّهِ! رَحِمَكُمُ اللَّهُ! إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ - اذْكُرُوا اللَّهَ يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوهُ
يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلِذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

“Segala puji bagi Allah *Ta'ala*. Kami memuji-Nya dan meminta pertolongan pada-Nya dan kami memohon ampun kepada-Nya dan kami beriman kepada-Nya dan kami bertawakal kepada-Nya. Dan kami berlindung kepada Allah *Ta'ala* dari kejahatan-kejahatan nafsu-nafsu kami dan dari amalan kami yang jahat. Barangsiapa diberi petunjuk oleh Allah *Ta'ala*, tak ada yang dapat menyesatkannya. Dan barangsiapa yang dinyatakan sesat oleh-Nya, maka tidak ada yang dapat memberikan petunjuk kepadanya. Dan kami bersaksi bahwa tiada Tuhan selain Allah *Ta'ala* dan kami bersaksi bahwa Muhammad^{saw.} itu adalah hamba dan utusan-Nya. Wahai hamba-hamba Allah *Ta'ala*! Semoga Allah *Ta'ala* mengasihi kalian. Sesungguhnya Allah *Ta'ala* menyuruh supaya kalian berlaku *adil* dan *ihsan* (berbuat baik kepada manusia) dan *îtâ-i dzil qurbâ* (memenuhi hak kerabat dekat). Dan Dia melarang kalian berbuat *fahsyâ* (kejahatan yang berhubungan dengan dirimu) dan *munkar* (kejahatan yang berhubungan dengan masyarakat) dan dari *baghyi* (pemberontakan terhadap pemerintah). Dia memberi nasehat supaya kalian mengingat-Nya. Ingatlah Allah *Ta'ala*, maka Dia akan mengingat kalian. Berdoalah kepada-Nya, maka Dia akan mengabulkan doa kalian dan mengingat Allah *Ta'ala* (dzikir) itu lebih besar (pahalanya).”